

Estuarier 1130

Definition

Utdrag ur EU:s tolkningsmanual

Downstream part of a river valley, subject to the tide and extending from the limit of brackish waters. River estuaries are coastal inlets where, unlike 'large shallow inlets and bays' there is generally a substantial freshwater influence. The mixing of freshwater and sea water and the reduced current flows in the shelter of the estuary lead to deposition of fine sediments, often forming extensive intertidal sand and mud flats. Where the tidal currents are faster than flood tides, most sediments deposit to form a delta at the mouth of the estuary.

Baltic river mouths, considered as an estuary subtype, have brackish water and no tide, with large wetland vegetation (helophytic) and luxurious aquatic vegetation in shallow water areas.

Finsk vägledning

Finlands tolkning av definitionen

- Naturtypen omfattar sådana områden i det nedre loppet av floder, älvar och åar som är utsatta för tidvatten och påverkas av saltvatten. Dessa estuarier i kustområden är vikar i vilka sötvattnets inverkan är betydlig, vilket inte är läget i vikar som räknas till naturtypen Stora grunda vikar och sund (1160).
- Uppblandningen av sötvatten och saltvatten samt den minskade strömningshastigheten vid vattendragets mynning medför en ökad sedimentation av finfördelat material. Detta leder till uppkomsten av ofta vidsträckta sand- och dybankar i tidvattenszonen. I områden där tidvattnets strömningshastighet är högre än åvattnets, avlagras största delen av det transporterade materialet vid åmynningen. Dessa avlagringar bildar ett delta.
- Östersjöområdets brackvattensestuarier, som inte påverkas av tidvatten, utgör en undertyp till denna naturtypen.

Svensk vägledning

Sveriges tolkning av definitionen

- Flod och åmynningar där sötvatten blandas med det saltare havsvattnet, och där både marina och limniska miljöer förekommer och utgör en ekologisk enhet. Naturtypen har en komplex artsammansättning med såväl djur som växter av marint-, limniskt och brackvattensursprung.
- Minskad strömhastighet bidrar till en ansamling av finare sediment som ofta formas till vidsträckta sand- och gyttjebankar. I områden där strömningshastighet avtar avlagras största delen av det transporterade materialet och ett delta kan bildas.
- Östersjöns brackvattensestuarier, som inte påverkas av tidvatten, utgör en undergrupp till naturtypen. Estuarier är ett mosaikartat biotopkomplex som är rikt på olika slags växtsamhällen, och utgör en viktig livsmiljö för exempelvis fågel- och fiskarter.
- Medelvattenstånd utgör gränsen för estuariet mot land. Gränsen uppströms vatten-draget utgörs av vattendragets mynning. Gränsen mot havet ligger vid ett djup på 6 meter och/eller där skyddande land upphör.
- Vattendraget bör ha en årsmedelvattenföring $> 2 \text{ m}^3/\text{s}$.

Ekologisk betydelse

- Komplex artsammansättning med såväl djur som växter av marint-, limniskt och brackvattensursprung
- Rikt på olika slags växtsamhällen
(gäller framförallt Östersjön som inte påverkas av tidvatten)
- Hög biomassa
- Mycket viktig livsmiljö för fågel- och fiskarter
- Viktigt passage- eller uppväxtområde

Svensk och finsk vägledning (praktisk jämförelse)

	Sverige	Finland
Sötvattenspåverkan	Ok, vattendrag > 2 m ³ /s	Ok
Ej 1160	Ok	Ok
Sedimentation av finfördelat material	Ok	Ok
Biotopkomplex	Ok	Ok
Avgränsning yttre	Där sötvattenspåverkan slutar	Där sötvattenspåverkan slutar
	Ca 6 m djup eller där skyddande land upphör	-

Befintligt underlag i Sverige

1

Karteringar och GIS-modeller av marina Natura 2000-habitat

1.2 Utgångspunkter

Målet med GIS-analyserna är att skatta de analyserade Natura 2000 habitatens potentiella geografiska utbredning i Sverige. Kriterierna för avgränsningen ska vara nationella och har bestämts av Naturvårdsverket i samråd med Metria.

Arbetsbeskrivning för Naturvårdsverket

Oscar Törnqvist & Sandra Wennberg

Juni 2007

Nationellt underlag i Sverige

3.1.1 Estuarier

- Terrängkartan (skala 1:50 000). Markskikt (y1), höjd- och djupkurvor. Aktualitet t o m 1999.
- Översiktskartan (skala 1: 250 000). Vattendrag och sjöar. Aktualitet t o m 2001.
- Sjökortsdatabas från Sjöfartsverkets K-bas (digitala data motsvarande skärgårdskorten i skala 1: 50 000). Aktualitet t o m 1999. →
- GSD MarktäckeData (SMD) i vektorformat. Aktualitet t o m 2003
- Stora grunda vikar och sund samt delvis avsnörda Laguner som karterades i "Kartering av vissa kustbiotoper som utpekats i EU:s Habitatdirektiv" (Axelsson 2003) och ligger inom 50 m till vattendrag i Översiktskartan. →
- Områden karterade som estuarier av länsstyrelserna under produktionen av GSD Marktäckedata. →
- Landsat 7 TM från 1999-2001 och digitala svartvita ortofoton med 1 m upplösning.

SeaGIS 2.0

Bättre djupdata

Aktualisering av fjärrkartering med lokal kännedom

SeaGIS-arbete med avgränsning av estuarier

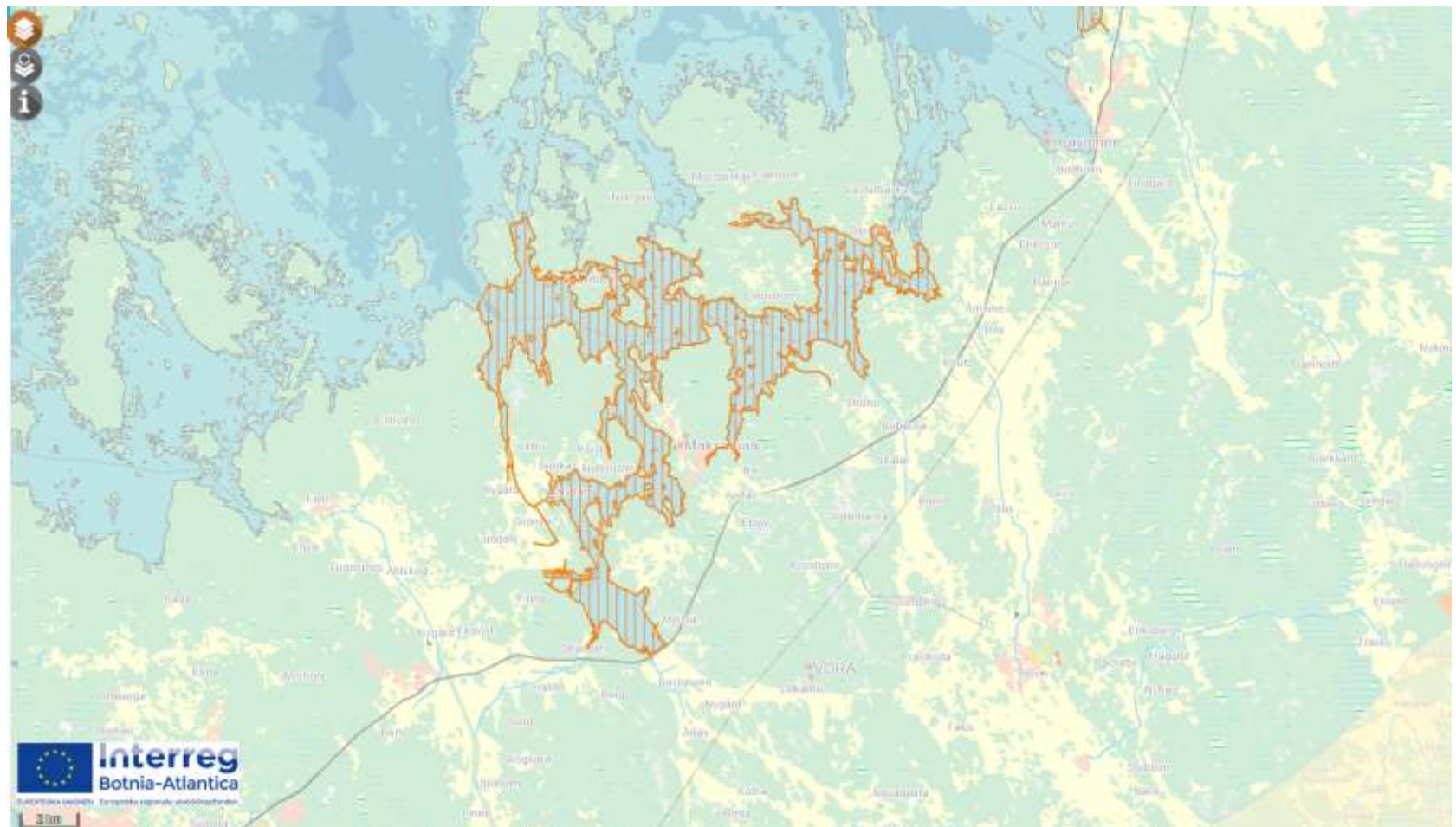
Underlag

- Bästa tillgängliga djupdata (raster från 0 till 6 meters djup, djupkurvor)
- Salinitetsgradienter
- Aktuella ortofoto (svartvitt och färg)
- SMHI-data över flöde och avrinningsområden
- Lantmäteriets vattendrag från fastighetskartan (får fram alla mynningsområden)

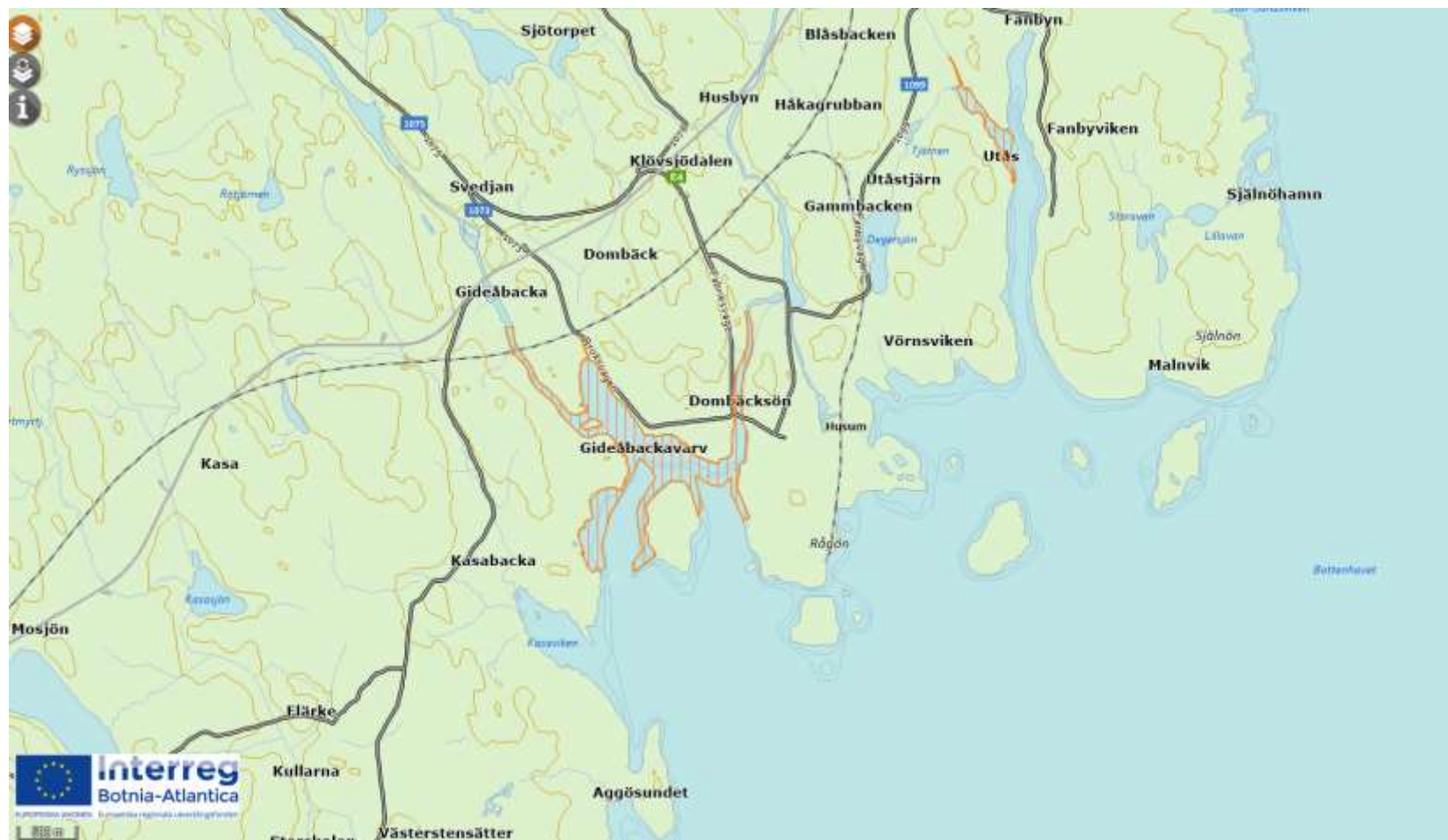
Exempel Lögdeälven

Exempel Kyröälven

Exempel Gideälven

Svårigheter

- Yttre avgränsning, Vart går strömmen?
Är det vegetationen som är det viktigaste?
-Ca. 6 m djup?
- $> 2 \text{ m}^3/\text{s}$, Hur då med de mindre vattendragen?
- Hur komplext är komplext? 1130, 1150 och 1160

